

**DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT**

Høringsnotat

Forslag til endringer i reglene om oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende i utlendingsforskriften (økonomisk grunnlag mv.)

28. oktober 2020

Høringsfrist: 22. januar 2021

1 Innledning

Arbeids- og sosialdepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i reglene om oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende. Forslaget omfatter endringer i utlendingsforskriften¹ § 6-18. Endringene skal bidra til raskere og enklere saksbehandling hos utlendingsmyndighetene og bedre tilrettelegging for gründere.

Det fremgår av Granavolden-plattformen at regjeringen ønsker å legge til rette for arbeidsinnvandrere med relevant kompetanse fra land utenfor EØS-området. I den forbindelse vil regjeringen forenkle prosedyrene for å søke om visum og oppholdstillatelse på grunn av arbeid, samt fornyelse av slike oppholdstillatelser. Det følger videre av Granavolden-plattformens punkt om gründerskap at regjeringen vil vurdere å innføre en ordning med investor- og gründervisum for å trekke kapital og innovasjonskraft til Norge.

Arbeids- og sosialdepartementet mener det ikke er hensiktsmessig å innføre et eget visum for gründere, da et visum ikke gir adgang til å drive næringsvirksomhet i Norge. Personer fra land utenfor EØS-området som ønsker å drive varig næringsvirksomhet i Norge må søke om oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende etter reglene i utlendingsloven² § 25 og utlendingsforskriften § 6-18. For å få oppholdstillatelse må det være økonomisk grunnlag for næringsvirksomheten, slik at søkeren kan forsørge seg selv. Etter utlendingsforskriften § 6-18 annet ledd skal utlendingsmyndighetene innhente uttalelse om det økonomiske grunnlaget fra den aktuelle fylkeskommunen før tillatelse kan gis.

Erfaringen med ordningen viser imidlertid at fylkeskommunene bruker svært lang tid på å besvare henvendelsene fra Utlendingsdirektoratet (UDI) eller lar være å gi uttalelse. Konsekvensen er at saksbehandlingstiden i slike saker blir lang og at situasjonen er uforutsigbar for både søkerne og UDI. I tillegg er de uttalelsene som gis for generelle og inneholder sjelden tilstrekkelige vurderinger av det økonomiske grunnlaget til den konkrete virksomheten. Fylkeskommunene konkluderer også meget sjelden med at det ikke foreligger økonomisk grunnlag for driften. Uttalelsene inneholder således lite eller ingen informasjon av betydning for saksbehandlingen i utlendingssaken.

Departementet foreslår derfor å fjerne kravet om at utlendingsmyndighetene skal innhente uttalelse fra fylkeskommunen under behandlingen av søknader om oppholdstillatelse fra selvstendige næringsdrivende. Departementet foreslår videre at det fremgår nærmere av utlendingsforskriften hva som menes med økonomisk grunnlag, og at utlendingsmyndighetene kan se hen til midler fra offentlige tilskuddsordninger når de vurderer om det er økonomisk grunnlag for driften av en virksomhet.

¹ Forskrift av 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her

² Lov av 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her

2 Bakgrunn

Personer fra land utenfor EØS-området kan få oppholdstillatelse etter reglene i utlendingsloven § 25 og utlendingsforskriften § 6-18 hvis følgende vilkår er oppfylt:

- Personen er over 18 år og skal drive varig selvstendig næringsvirksomhet i Norge.
- Det er nødvendig for etablering eller videre drift av virksomheten at den næringsdrivende oppholder seg i Norge og deltar aktivt i driften.
- Arbeidet som skal utføres i virksomheten, krever at den selvstendig næringsdrivende har kompetanse som faglært.
- Det foreligger tillatelse for virksomheten i henhold til øvrig lovgivning.
- Det godtgjøres at det er økonomisk grunnlag for driften.

Etter reglene i utlendingsloven § 58 skal personer som innvilges oppholdstillatelse i Norge være sikret underhold og bolig, slik at de kan forsørge seg selv. For selvstendig næringsdrivende skal underholdet i det vesentlige være sikret gjennom ervervsvirksomheten, jf. utlendingsforskriften § 10-7 tredje ledd. Det stilles derfor krav om at det er økonomisk grunnlag for virksomheten for at oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende kan innvilges etter utlendingsforskriften § 6-18. Det følger videre av utlendingsforskriften § 6-18 annet ledd at det økonomiske grunnlaget for driften skal godtgjøres gjennom en uttalelse fra den aktuelle fylkeskommunen og om nødvendig fra en bransje- eller yrkesorganisasjon.

Utlendingsforskriften § 6-18 annet ledd lyder (departementets understreking):

"Det må fremlegges dokumentasjon på den næringsdrivendes kompetanse og rolle i virksomheten. Det må videre fremlegges en nøyaktig beskrivelse av virksomhetens art, finansierings- og budsjettplaner, og regnskap dersom dette foreligger. Det må også fremlegges forhåndsuttalelse om at nødvendige tillatelser fra annen myndighet vil bli gitt. Uttalelse om det økonomiske grunnlaget for driften skal innhentes fra den aktuelle fylkeskommunen og om nødvendig fra en bransje- eller yrkesorganisasjon. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer."

UDI behandler søknadene om oppholdstillatelse fra selvstendig næringsdrivende og skal innhente uttalelse om det økonomiske grunnlaget før tillatelse gis. Før 2009 innhentet UDI uttalelse fra Arbeids- og velferdsetaten³ som om nødvendig innhentet informasjon fra relevante bransje- eller yrkesorganisasjoner. Dette ble endret i forbindelse med ny utlendingslov og -forskrift. Ansvar for den næringsfaglige vurderingen ble flyttet til fylkeskommunene fordi det ofte vil være lokale forskjeller med hensyn til behovet for ulike tjenester i markedet. Det var ønskelig å kunne ta næringspolitiske hensyn i vurderingen av om det skal gis oppholdstillatelse til næringsdrivende. Uttalelsen fra fylkeskommunen er kun veiledende for utlendingsmyndighetene som avgjør om søkeren skal gis oppholdstillatelse i den enkelte saken.

Fra og med 2009 har UDI innhentet uttalelse om det økonomiske grunnlaget for driften fra den aktuelle fylkeskommunen. Det innhentes kun uttalelser i saker der søkeren fyller de øvrige vilkårene for oppholdstillatelse. UDI opplever imidlertid at uttalelsene fra fylkeskommunene er generelle med vage formuleringer, og at de i liten grad inneholder vurderinger av om det er økonomisk grunnlag for drift som selvstendig næringsdrivende i den konkrete saken. Det er heller ikke alle fylkeskommuner som gir en vurdering og mange

³ Før 1. juli 2006 fra Aetat

vurderinger tar lang tid. Ordningen gir derfor lite eller ingen relevant informasjon for saksbehandlingen i utlendingssaker. Dessuten fører kravet om uttalelse fra fylkeskommunen til lang saksbehandlingstid hos UDI. Ventetiden for søkerne i disse sakene varierer mye og er uforutsigbar, se tabell 2 nedenfor.

3 Personer fra land utenfor EØS-området som skal drive næringsvirksomhet i Norge

Det er relativt få personer fra land utenfor EØS-området som søker om oppholdstillatelse for å kunne drive næringsvirksomhet i Norge. De siste fire årene har antallet vært rundt hundre søkere per år, se tabell 1 nedenfor. Tabellen viser også at om lag 60 prosent av søknadene ble innvilget i perioden 2016-2019, dvs. rundt 60 søknader per år. Den relativt høye andelen avslag (40 prosent) innebærer at mange ikke oppfyller minimumskravene for å få oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende, for eksempel kravet om at søkeren må være faglært. Antall innvilgelser har likevel økt noe de senere årene sammenlignet med perioden 2010 til 2014, hvor det i gjennomsnitt ble gitt ca. 45 tillatelser årlig. Av de som får oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende er omtrent 40 prosent kvinner.

Tabell 1 – Førstegangsvedtak for selvstendig næringsdrivende i årene 2016-2019

	Kvinner	Menn	Total
2016			
Innvilgelse	28	39	67
Avslag	24	31	55
Sum søknader	52	70	122
2017			
Innvilgelse	29	35	64
Avslag	9	24	33
Sum søknader	38	59	97
2018			
Innvilgelse	22	37	59
Avslag	23	23	46
Sum søknader	45	60	105
2019			
Innvilgelse	35	58	93
Avslag	20	38	58
Sum søknader	55	96	151
Sum søknader 2016-2019	189	283	472

Kilde: UDI

De fleste som søker om oppholdstillatelse for å drive næringsvirksomhet ønsker å gi tekniske konsulenttjenester (herunder IKT) eller drive med kulturformidling (musikk, kunst, film mv.). De øvrige søknadene fordeler seg på en rekke andre bransjer. Ventetiden for søkerne i disse sakene varierer fra mellom 2 til 12 måneder, se tabell 2 nedenfor.

Tabell 2 - Tid fra saksopprettelse til siste vedtak i årene 2016-2019

	Inntil 2 mnd.	2-6 mnd.	6-12 mnd.	12 mnd. eller mer	Totalsum
2016					
Innvilgelse	40	22	5	-	67
Avslag	25	9	16	5	55
Sum	65	31	21	5	122
2017					
Innvilgelse	31	26	4	3	64
Avslag	14	7	12	-	33
Sum	45	33	16	3	97
2018					
Innvilgelse	24	30	4	1	59
Avslag	10	12	20	1	43
Sum	34	42	24	2	102
2019					
Innvilgelse	70	17	5	1	93
Avslag	30	8	19	1	58
Sum	100	25	24	2	151
Totalsum	244	131	85	12	472

Kilde: UDI

Personer som får innvilget oppholdstillatelse må møte hos lokalt politidistrikt for effektivering av tillatelsen og bestilling av oppholdskort. Over halvparten av de som fikk innvilget oppholdstillatelse i perioden 2016-2019 (ca. 60 prosent) ønsket å drive næringsvirksomhet i Oslo politidistrikt, dvs. i gjennomsnitt 40 personer per år, se tabell 3 nedenfor. De øvrige virksomhetene er relativt jevnt fordelt utover de andre politiområdene.

Tabell 3 – Innvilgelser fordelt etter år og politidistrikter for 2016–2019

Sted – politidistrikt	2016	2017	2018	2019	Sum 2016-2019
Oslo	42	37	34	49	162
Sør-Vest	2	6	4	6	18
Vest	5	4	1	7	17
Trøndelag	3	2	5	4	14
Øst	2	3	4	3	12
Sør-Øst	2	-	4	5	11
Agder	2	-	-	3	5
Troms	-	1	2	1	4
Nordland	2	1	-	1	4
Møre og Romsdal	-	2	2	-	4
Innlandet	-	1	1	-	2
Finnmark	-	1	-	-	1
Ikke fordelt	2	1	1	8	12
Ikke effektuert*	5	5	1	6	17
Totalsum	67	64	59	93	283

Kilde UDI – *Ikke effektuert betyr at søkeren ikke er registrert som ankommet i Norge

Selvstendig næringsdrivende som søker om oppholdstillatelse kommer fra en rekke land. De ti største landene i perioden 2016–2019 er gjengitt i tabell 4 nedenfor. De fleste som søker og får tillatelse kommer fra store land som USA, Iran, Kina og Russland. Det er relativt liten variasjon blant landene om hvor stor andel av søknadene som innvilges, og selv land med mange innvilgelser har en del avslag.

Tabell 4 – Innvilgelser og avslag fordelt etter år og søkerens landbakgrunn

Land	Innvilgelse					Avslag					Totalsum 2016- 2019
	2016	2017	2018	2019	Sum	2016	2017	2018	2019	Sum	
USA	13	7	13	10	43	7	4	7	4	21	64
Iran	9	4	2	14	29	3	1	3	14	21	50
Kina	6	12	4	5	27	5	2	4	4	15	42
Russland	5	3	5	5	18	4	2	5	3	13	31
Pakistan	5	5	3	7	20	3	3	1	4	11	31
India	1	4	5	6	16	5	-	3	2	10	26
Ukraina	4	3	4	4	15	1	2	4	4	10	25
Filippinene	1	1	-	-	2	10	3	5	3	21	23
Canada	4	2	5	3	14	1	-	-	2	3	17
Australia	4	1	1	4	10	-	2	-	1	3	13
Andre land	15	22	17	35	89	16	14	14	17	61	150
Totalsum	67	64	59	93	283	55	33	43	58	189	472

Kilde: UDI

Mange som får innvilget oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende har en forutgående tillatelse som var gitt på et annet grunnlag enn næringsvirksomhet. De fleste var enten arbeidssøker, student eller faglært før de startet med egen næringsvirksomhet. Det er med andre ord få som gis oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende som sin første tillatelse i Norge. De fleste selvstendig næringsdrivende fra land utenfor EØS-området hadde opphold som student som sin første tillatelse i Norge. Oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende bidrar således til at innvandrere med utdanning fra Norge blir en del av det norske arbeidslivet.

Generelt har mange nystartede virksomheter kort levetid. Ni av ti som fikk tillatelse som selvstendig næringsdrivende i 2017 søkte om videre opphold i 2018. De fleste av disse (omtrent 60 prosent) fikk fornyet tillatelse som næringsdrivende, mens om lag 25 prosent fikk avslag. I tillegg fikk ca. 15 prosent innvilget en ny oppholdstillatelse på et annet grunnlag. Av de som fikk innvilget oppholdstillatelse på et annet grunnlag var det blant annet flere som gikk fra midlertidig til permanent oppholdstillatelse.

4 Departementets vurdering

4.1 Formålet med endringene

Departementets forslag følger opp Granavolden-plattformens punkt om raskere og enklere prosedyrer for å søke om oppholdstillatelse mv. for arbeidsinnvandrere fra land utenfor EØS-området. Forslaget støtter også opp under regjeringens arbeid med å utvikle en næringspolitikk som gir gode rammer for gründere og oppstartsselskaper, slik at det blir lettere å skape nye arbeidsplasser.

Innvandrere som etablerer nye eller overtar driften av eksisterende virksomheter, kan bidra til å fremme effektivitet og nødvendige omstillinger i næringslivet. Utviklingen av et næringsliv som gir grunnlag for høy sysselsetting, krever nyskaping, omstilling og impulser utenfra. Det er derfor viktig for regjeringen å legge til rette for nødvendig og ønsket arbeidsinnvandring fra land utenfor EØS-området.

De foreslåtte endringene vil bidra til at saksbehandlingstiden for oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende blir kortere. Med dagens regelverk har ventetiden for søkerne variert mye og vært uforutsigbar.

4.2 Fjerning av kravet om å innhente uttalelse fra fylkeskommunene

Usikkerheten om saksbehandlingstiden er særlig knyttet til tiden det tar for UDI å innhente uttalelse fra aktuell fylkeskommune om det økonomiske grunnlaget for driften i de konkrete sakene. Ventetiden for søkerne har blant annet vært avhengig av hvor i landet de ønsker å drive næringsvirksomhet. Disse forskjellene kan ha sammenheng med at fylkeskommunene har et svakt grunnlag for å ha klare meninger om det økonomiske grunnlaget for driften av konkrete virksomheter, slik som enkeltmannsforetak. Personer fra land utenfor EØS-området som gis oppholdstillatelse for å drive næringsvirksomhet har de samme rammebetingelsene som andre bedrifter i Norge. På den ene siden kan nye selskaper skape vekst og aktivitet, på den annen side kan nye bedrifter slite med å tiltrekke seg kunder eller oppdragsgivere. Personlige egenskaper og valg av sektor kan være avgjørende for om virksomheten klarer seg. Det er derfor ikke så overraskende at fylkeskommunenes uttalelser oftest er av generell karakter og anses for å være til lite nytte for saksbehandlingen av enkeltsaker i UDI. Uttalelsene er dessuten kun veiledende for UDI, da det ikke stilles krav til samtykke fra fylkeskommunen i den enkelte saken.

Et alternativ kan være å innhente vurderingen fra bransje- eller yrkesforeninger, slik forskriften åpner for. UDI mener imidlertid at dette ikke vil være en hensiktsmessig løsning, da organisasjonene først og fremst vil være opptatt av sine medlemmers interesser. Departementet deler denne oppfatningen og viser i den forbindelse til at formålet med vurderingen av det økonomiske grunnlaget er å sikre at personen kan forsørge seg selv, og ikke å forhindre negative virkninger for andre bedrifter.⁴ Departementet mener videre det er usikkert om organisasjonene har et bedre vurderingsgrunnlag enn fylkeskommunene og om de vil kunne besvare henvendelser fra UDI på en raskere og mer hensiktsmessig måte.

⁴ Til sammenligning stilles det heller ikke krav om at den næringsfaglige uttalelsen som ligger til grunn for vurderingen av søknader om å få beholde dagpenger under etablering av egen virksomhet etter folketrygdloven § 4-6 tredje ledd, inneholder en behovsvurdering. Tilsvarende gjelder også for den næringsfaglige vurderingen som må innhentes ved mottak av arbeidsavklaringspenger under etablering av egen virksomhet, jf. folketrygdloven § 11-15 tredje ledd.

Målsettingen om effektivitet i forvaltningen tilsier dessuten at en bør unngå å lage et omfattende og byråkratisk system for behandlingen av slike søknader. Det vil også bli enklere å automatisere flere deler av saksbehandlingen i utlendingssaker, hvis vilkårene i utlendingsregelverket ikke forutsetter at det skal innhentes uttalelser fra andre instanser. Disse momentene taler mot å legge vurderingen til andre aktører.

UDI har, gjennom behandling av søknader om oppholdstillatelse til selvstendige næringsdrivende og fornyelse av slike tillatelser over tid, tilegnet seg relevant kunnskap og erfaring med å vurdere om det foreligger økonomisk grunnlag og søkere kan forsørge seg selv. Fjerning av kravet om å innhente uttalelse fra fylkeskommunen vil forenkle regelverket og gi UDI mer kontroll over saksbehandlingsprosessen. Endringen vil også redusere saksbehandlingstiden og gi bedre forutsigbarhet for søkerne og UDI. Dessuten vil en slik forenkling gjøre det lettere å automatisere deler av saksbehandlingen.

4.3 Vurdering av det økonomiske grunnlaget for selvstendig næringsdrivende

Personer som oppholder seg i Norge skal kunne forsørge seg selv, og det stilles derfor krav til sikret underhold og bolig for at oppholdstillatelse kan gis, se utlendingsloven § 58. For å kunne få tiltalelse som selvstendig næringsdrivende, er det en forutsetning at underholdet i det vesentlige vil være sikret gjennom ervervsvirksomheten, jf. utlendingsforskriften § 10-7 tredje ledd. Søkeren må derfor godtgjøre at det er et økonomisk grunnlag for driften av virksomheten, se utlendingsforskriften § 6-18.

Generelt har mange nystartede virksomheter kort levetid, og følgelig vil også en del innvandrere, som får oppholdstillatelse for å etablere og drive næringsvirksomhet, ikke oppnå varig drift. Oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende gis derfor som hovedregel for ett år om gangen. Det gir utlendingsmyndighetene mulighet til å følge med på hvor levedyktig virksomheten er og om innvandreren oppfyller kravene som ligger til grunn for tillatelsen. Slik etterkontroll skal motvirke at tillatelse til selvstendig næringsdrivende blir en vei til varig opphold i Norge for personer som ikke kan forsørge seg selv.

I en oppstartfase kan det være vanskelig for gründere å få tilstrekkelig inntekt fra ervervsvirksomheten til å sikre underholds kravet i utlendingsforskriften § 10-7, som i henhold til fast forvaltningspraksis utgjør 82% av lønnstrinn 19 i statens lønnsregulativ (for tiden 246 246 kroner i året før skatt). Gründere kan derfor risikere å ikke få innvilget oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende eller ikke få fornyet oppholdstillatelsen i det påfølgende året på grunn av for lite inntekt i første året. Selv gründere med innovative idéer som får støtte fra det offentlige kan trenge noe tid til å bygge opp en virksomhet som gir tilstrekkelig overskudd til å dekke underholds kravet.

Regjeringen ønsker å legge til rette for innovative gründere fra land utenfor EØS-området. Departementet foreslår derfor at det fremgår eksplisitt av utlendingsforskriften § 6-18 at utlendingsmyndighetene, i tillegg til inntekten fra virksomheten, også kan se hen til midler fra offentlige tilskuddsordninger når de vurderer om det er økonomisk grunnlag for driften. Med offentlige tilskudd menes midler fra Innovasjon Norge, fylkeskommunen eller andre offentlige institusjoner i Norge som gir støtte til bedrifter og selvstendig næringsdrivende. Ytelser fra Arbeids- og velferdsetaten (NAV) anses derimot ikke som tilskudd.

Etter departementets vurdering er det særlig i saker der søkeren skal starte ny bedrift i Norge at det i en oppstartfase kan være grunn til å se hen til offentlige tilskudd ved siden av

midlene fra ervervsvirksomheten. Tiden det tar før en nyetablert virksomhet gir tilstrekkelig inntekt vil variere fra bransje til bransje, og det vil være avhengig av søkerens personlige egenskaper og situasjonen i næringslivet. Det må derfor vurderes konkret i den enkelte saken om og i hvor stor grad tilskuddsmidler skal medregnes når utlendingsmyndighetene vurderer det økonomiske grunnlaget for virksomheten. Samtidig skal midlene fra ervervsvirksomheten alltid utgjøre den vesentlige delen av underholdskravet, jf. utlendingsforskriften § 10-7 tredje ledd. Utlendingsmyndighetene kan således ikke innvilge oppholdstillatelse på bakgrunn av tilskuddsmidler alene. Underholdskravet og vilkåret om at det må foreligge økonomisk grunnlag for virksomheten skal dessuten vurderes på nytt hvert år ved søknad om fornyet oppholdstillatelse. Det er også et vilkår for permanent oppholdstillatelse at søkeren har vært selvforsørget de siste tolv månedene, jf. utlendingsloven § 62 første ledd bokstav f. Det følger av utlendingsforskriften § 11-11 at kravet til selvforsørgelse anses oppfylt hvis søkeren har hatt arbeids- eller næringsinntekt tilsvarende 82% av lønnstrinn 19 i statens lønnsregulativ.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet mener at fjerningen av kravet om uttalelse fra fylkeskommunen ikke vil ha betydning for antall søknader om oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende eller andelen av søknader som innvilges. Det er også usannsynlig at endringen vil føre til at flere personer fra land utenfor EØS-området får mulighet til å drive næringsvirksomhet i Norge uten at det er økonomisk grunnlag for driften. Hvorvidt søkere kan forsørge seg selv, er et sentralt moment i vurderingen av om de kan få fornyet oppholdstillatelse. Statistikk over behandlede søknader i 2018 viser at andelen som fikk fornyet tillatelsen etter ett år er relativt høy. Forslaget innebærer en forenkling og effektivisering av søknadsprosessen, og departementet forventer at ventetiden for søkerne blir redusert. Departementet antar videre at endringen ikke vil få særlige økonomiske eller administrative konsekvenser. De fylkeskommunene som har gitt uttalelse kan bruke sine ressurser til andre oppgaver, mens UDI må foreta noen flere vurderinger i forbindelse med sin behandling av søknader om oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende. Et eventuelt behov for flere ressurser til saksbehandlingen av slike søknader skal UDI dekke innenfor gjeldende budsjettammer.

Etter departementets vurdering vil heller ikke forslaget om at tilskuddsmidler kan inngå i vurderingen av det økonomiske grunnlaget, få særlige økonomiske eller administrative konsekvenser. Departementet antar at gründere som får tilskudd for næringsutvikling fra det offentlige har større muligheter for å lykkes med etablering og videreutvikling av næringsvirksomhet. Endringen kan således bidra til at flere som får innvilget oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende får tilstrekkelige næringsinntekter og oppnår varig drift.

Departementet vil for øvrig følge med på utviklingen i antall søkere og andelen som får fornyet oppholdstillatelse på samme grunnlag for å vurdere om endringene har hatt ønsket effekt.

6 Forslag til endringer i utlendingsforskriften

Departementet mener at kravet i utlendingsforskriften om å innhente en næringsfaglig uttalelse ved behandlingen av søknader om oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende bør oppheves. Endringen innebærer at UDI skal vurdere vilkårene for oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende uten å innhente vurderinger fra andre instanser før tillatelse gis. Departementet åpner videre for at offentlige tilskuddsmidler kan inngå i vurderingen av det økonomiske grunnlaget for virksomheten.

Departementet foreslår at det tas inn et nytt annet ledd i utlendingsforskriften § 6-18 for å regulere begrepet "økonomisk grunnlag" nærmere. Gjeldende annet og tredje ledd blir ny tredje og fjerde ledd. I tillegg foreslår departementet at gjeldende annet ledd (nytt tredje ledd) forenkles og at fjerde punktum fjernes.

Ny § 6-18 annet ledd skal lyde:

Det er økonomisk grunnlag for driften dersom det er sannsynlig at den selvstendig næringsdrivende vil få tilstrekkelige midler fra drift av virksomheten til å fylle kravet til underhold i § 10-7 tredje ledd. Midler fra offentlige tilskuddsordninger kan inngå i vurderingen av det økonomiske grunnlaget. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

Ny § 6-18 tredje ledd skal lyde:

Søkeren skal fremlegge dokumentasjon på sin kompetanse og rolle i virksomheten. I tillegg skal søkeren gi en nøyaktig beskrivelse av virksomhetens art, finansierings- og budsjettplaner, og fremlegge regnskap hvis det foreligger. Søkeren skal også fremlegge forhåndsuttalelse om at nødvendige tillatelser fra annen myndighet vil bli gitt. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

Gjeldende § 6-18 tredje ledd blir ny fjerde ledd.

Departementet foreslår at de nye reglene skal gjelde for alle søknader om oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende som tas til behandling etter at endringen trer i kraft, uavhengig av når utlendingen har fremmet søknaden.